

Закон о условима за заснивање радног односа са страним држављанима

Закон је објављен у "Службеном листу СФРЈ", бр. [11/78](#) и [64/89](#) и "Службеном листу СРЈ", бр. [42/92](#). Види: [чл. 14](#). Закона - СЛ СРЈ, 24/94-297. Види: [чл. 12](#). Закона - СЛ СРЈ, 28/96-5. Види: [чл. 80](#). Закона - РС, 101/2005-28.

Члан 1.

Страни држављанин и лице без држављанства (у даљем тексту: страни држављанин) може да заснује радни однос, са предузећем, организацијом друштвених делатности, банком и другом финансијском организацијом организацијом за осигурање, задругом и другим облицима сарадње и заједничког пословања са страним лицем (у даљем тексту: организација), као и са радним човеком који самостално обавља делатност личним радом, односно личним радом и средствима у својини грађана, односно са грађанским правним и физичким лицем, пољопривредним газдинством, представништвом стране фирме и дипломатским и конзуларним представништвом у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији (у даљем тексту: послодавац) ако испуњава опште услове утврђене законом, колективним уговором и општим актом (статут, правила и други самоуправни општи акти) за обављање послова радног места за које заснива радни однос и посебне услове утврђене овим законом.

+ Види:

[чл. 1](#). Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 2.

Страни држављанин може засновати радни однос ако има одобрење за стално настањење, односно за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и ако добије одобрење за заснивање радног односа.

Страни држављанин може засновати радни однос са организацијом односно послодавцем, без одобрења за заснивање радног односа из става 1. овог члана и без јавног оглашавања, ако има одобрење за привремени боравак или стално настањење у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и ако радни однос заснива за обављање стручних послова утврђених уговором о пословно-техничкој сарадњи, о дугорочној производној кооперацији, о преносу технологије и о страним улагањима.

Општим актом организације утврђују се, у складу са законом, радна места на којима се страни држављани могу запошљавати.

Организација, односно послодавац дужан је да републичкој, односно покрајинској организацији надлежној за послове запошљавања достави податке о броју, структури и времену трајања радног односа страних држављана из ст. 1. и 2. овог члана, у складу са прописима о евиденцијама у области рада.

+ Види:

[чл. 2.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 3.

Страни држављанин који има одобрење за стално настањење у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији захтев за издавање одобрења за заснивање радног односа подноси републичкој, односно покрајинској организацији надлежној за послове запошљавања.

+ Види:

[чл. 3.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 4.

Захтев за издавање одобрења за заснивање радног односа страног држављанина који има одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији подноси организација, односно послодавац са образложењем о потреби за запослењем страног држављанина. Захтев се подноси републичкој, односно покрајинској организацији надлежној за послове запошљавања.

+ Види:

[чл. 4.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 5.

Одобрење за заснивање радног односа са страним држављанином даје републичка, односно покрајинска организација надлежна за послове запошљавања.

Страном држављанину који има одобрење за стално настањење у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији одобрење за заснивање радног односа даје се за период важења одобрења за стално настањење.

Страном држављанину који има одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији одобрење за заснивање радног односа даје се за период који не може бити дужи од периода важења одобрења за боравак.

Подносилац захтева за издавање одобрења за заснивање радног односа може изјавити жалбу против решења из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси органу одређеном статутом републичке, односно покрајинске организације надлежне за послове запошљавања.

Орган из става 4. овог члана дужан је да одлуку донесе у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

+ Види:

[чл. 5.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 6.

Страни држављанин заснива радни однос даном ступања на рад на основу одлуке о избору, односно уговора о раду.

+ Види:

[чл. 6.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 7.

Приликом заснивања радног односа, страни држављанин даје писмену изјаву којом прихвата надлежност југословенског суда у случају спора са организацијом, односно послодавцем у вези с питањима по основу рада.

+ Види:

[чл. 7.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 8.

Страном држављанину престаје радни однос у организацији, односно код послодавца ако му истекне време важења одобрења за привремени боравак или му буде отказан привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији или ако буде поништена дозвола о његовом настањењу у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији.

Страном држављанину коме је продужен привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и коме је дато ново одобрење за заснивање радног односа, продужава се радни однос.

Страном држављанину који заснива радни однос по основу уговора из члана 2. став 2. овог закона престаје радни однос даном престанка уговора.

+ Види:

[чл. 8.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 9.

Организација, односно послодавац може са страним држављанином да закључи уговор о вршењу привремених и повремених послова, на период који не може бити дужи од три месеца у календарској години, под условима утврђеним законом и општим актом за вршење тих послова од стране држављана Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

+ Види:

[чл. 9.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

Члан 10.

О заснивању радног односа или закључењу уговора о вршењу привремених и повремених послова са страним држављанином у Југословенској народној армији

одлучује, у сваком поједином случају, савезни секретар за народну одбрану - кад то захтевају нарочите потребе.

Члан 11.

Уговори о запослењу са страним држављанима који су добили одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, закључени до дана ступања на снагу овог закона, остају на снази до дана истека важења одобрења за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, односно до дана истека важења одобрења за заснивање радног односа, с тим што ће се на те уговоре примењивати одредбе овог закона.

Страни држављанин који је стално настањен у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, а у организацији је засновао радни однос по ранијим прописима, остаје у радном односу и после ступања на снагу овог закона.

Страни држављанин из става 2. овог члана дужан је да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона поднесе захтев за издавање писмене исправе о одобрењу за заснивање радног односа (члан 3), коју је републичка, односно покрајинска самоуправна интересна заједница у области запошљавања дужна да му изда.

Писмена исправа из става 3. овог члана има важност одобрења за заснивање радног односа.

Члан 12.

Новчаном казном од 600.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај организација, односно послодавац:

- 1) ако са страним држављанином, заснује радни однос противно одредбама чл. 2. до 5. овог закона;
- 2) ако са страним држављанином заснује радни однос противно одредбама чл. 6. и 7. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара и одговорно лице у организацији, односно код послодавца.

+ Види:

[чл. 10.](#) Закона - СЛ СФРЈ, 64/89-1589.

[чл. 1.](#) Закона - СЛ СРЈ, 42/92-731.

[чл. 14.](#) Закона - СЛ СРЈ, 24/94-297.

[чл. 12.](#) Закона - СЛ СРЈ, 28/96-5.

[чл. 80.](#) Закона - РС, 101/2005-28.

Члан 13.

Овлашћује се савезни орган управе надлежан за послове рада и запошљавања да донесе прописе за спровођење одредаба чл. 3. до 5. овог закона који се односе на поступак за подношење захтева за издавање одобрења за заснивање радног односа и за давање тог одобрења.

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о посебним условима за ступање страног држављанина у удружени рад ("Службени лист СФРЈ", бр. 6/74).

Члан 15.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СФРЈ".

ОСНОВНИ ТЕКСТ

На основу члана 337. тачка 1. Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, издајем

Указ о проглашењу Закона о условима за заснивање радног односа са страним држављанима

Проглашава се Закон о условима за заснивање радног односа са страним држављанима, који је усвојила Скупштина СФРЈ, на седници Савезног већа од 28. фебруара 1987. године.

ПР бр. 678

28. фебруара 1978. године

Београд

Председник Републике,

Јосип Броз Тито, с.р.

Председник

Скупштине СФРЈ,

Киро Глигоров, с.р.

Закон о условима за заснивање радног односа са страним држављанима

Закон је објављен у "Службеном листу СФРЈ", бр. 11/78 од 3.3.1978. године.

Члан 1.

Страни држављанин, односно лице без држављанства (у даљем тексту: страни држављанин) може да заснује радни однос са радницима у основној организацији удруженог рада, земљорадничкој задрузи, основној задружној организацији или другом облику удруживања земљорадника и другој задрузи, уговорној организацији удруженог рада и у радној заједници (у даљем тексту: организација), као и са радним човеком који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, са радним човеком који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно са грађанским правним лицем, ако поред услова који се по прописима и самоуправним општим актима, односно колективним уговорима захтевају од држављана Социјалистичке Федеративне Републике Југославије за обављање послова, односно радних задатака ради чијег се вршења радни однос заснива, испуњава и посебне услове прописане овим законом.

Члан 2.

Страни држављанин може засновати радни однос ако има одобрење за стално настањење, односно за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и ако добије одобрење за заснивање радног односа.

Самоуправним општим актом радници у организацији утврђују, у складу са законом, послове, односно радне задатке ради чијег вршења страни држављани не могу заснивати радни однос.

Члан 3.

Страни држављанин који има одобрење за стално настањење у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији захтев за издавање одобрења за заснивање радног односа подноси самоуправној интересној заједници за запошљавање, основаној за послове запошљавања за територију општине на којој је стално настањен.

Члан 4.

За страног држављанина који има одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији захтев за издавање одобрења за заснивање радног односа подноси организација, односно радни човек који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана,

радни човек који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанско правно лице, са образложењем о потреби за запослењем страног држављанина. Захтев се подноси самоуправној интересној заједници за запошљавање, основаној за послове запошљавања за територију општине на којој се налази седиште организације, односно пребивалиште радног човека који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радног човека који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанског правног лица.

Члан 5.

Одобрење за заснивање радног односа са страним држављанином даје републичка, односно покрајинска самоуправна интересна заједница у области запошљавања, на основу мишљења самоуправне интересне заједнице за запошљавање из члана 3. односно члана 4. овог закона.

Страном држављанину који има одобрење за стално настањење у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији одобрење за заснивање радног односа даје се за период важења одобрења за стално настањење.

Страном држављанину који има одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији одобрење за заснивање радног односа даје се за период који не може бити дужи од периода важења одобрења за боравак.

Против решења републичке, односно покрајинске самоуправне интересне заједнице у области запошљавања, организација, односно радни човек који самостално обавља делатност, личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност односно грађанско правно лице, односно страни држављанин са сталним настањењем у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији може изјавити жалбу у року од 15 дана од дана достављања решења органу те заједнице одређеном њеним статутом.

Орган из става 4. овог члана дужан је да одлуку донесе у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Члан 6.

Сматра се да је страни држављанин засновао радни однос у организацији кад да писмену изјаву из члана 173. Закона о удруженом раду, а код радног човека који личним радом самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радног човека који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанског правног лица - кад закључи уговор о запослењу.

Страни држављанин даје писмену изјаву, односно закључује уговор о запослењу кад добије одобрење за заснивање радног односа.

Члан 7.

Приликом заснивања радног односа, страни држављанин даје писмену изјаву којом прихвата надлежност југословенског суда у случају спора са организацијом, односно са радним човеком који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радним човеком који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанским правним лицем у вези с питањима по основу рада.

Члан 8.

Страном држављанину престаје радни однос у организацији, односно код радног човека који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радног човека који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанског правног лица ако му истекне време важења одобрења за привремени боравак или му буде отказан привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији или ако буде поништена дозвола о његовом настањењу у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији.

Члан 9.

Организација може са страним држављанином закључити уговор о вршењу привремених и повремених послова (краткотрајни ангажман артистичких група или слободних уметника и сл.), под условима утврђеним законом о самоуправним општим актом за вршење тих послова од стране држављана Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Члан 10.

О заснивању радног односа или закључењу уговора о вршењу привремених и повремених послова са страним држављанином у Југословенској народној армији одлучује, у сваком поједином случају, савезни секретар за народну одбрану - кад то захтевају нарочите потребе.

Члан 11.

Уговори о запослењу са страним држављанима који су добили одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, закључени до дана ступања на снагу овог закона, остају на снази до дана истека важења одобрења за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, односно до дана истека важења одобрења за заснивање радног односа, с тим што ће се на те уговоре примењивати одредбе овог закона.

Страни држављанин који је стално настањен у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, а у организацији је засновао радни однос по ранијим прописима, остаје у радном односу и после ступања на снагу овог закона.

Страни држављанин из става 2. овог члана дужан је да у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона поднесе захтев за издавање писмене исправе о одобрењу за заснивање радног односа (члан 3), коју је републичка, односно покрајинска самоуправна интересна заједница у области запошљавања дужна да му изда.

Писмена исправа из става 3. овог члана има важност одобрења за заснивање радног односа.

Члан 12.

Новчаном казном од 3.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај организација:

- 1) ако у организацији радни однос заснује страни држављанин који сагласно одредбама чл. 2. до 5. овог закона није добио одобрење за заснивање радног односа;
- 2) ако са страним држављанином заснује радни однос противно одредбама чл. 6. и 7. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном до 3.000 динара и одговорно лице у организацији.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се радни човек који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радни човек који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанско правно лице новчаном казном од 1.000 до 10.000 динара.

Члан 13.

Овлашћује се савезни орган управе надлежан за послове рада и запошљавања да донесе прописе за спровођење одредаба чл. 3. до 5. овог закона који се односе на поступак за подношење захтева за издавање одобрења за заснивање радног односа и за давање тог одобрења.

Члан 14.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Уредба о посебним условима за ступање страног држављанина у удружени рад ("Службени лист СФРЈ", бр. 6/74).

Члан 15.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СФРЈ".

ИЗМЕНЕ

Закон о изменама и допунама Закона о условима за заснивање радног односа са страним држављанима

Закон је објављен у "Службеном листу СФРЈ", бр. 64/89.

Члан 1.

У Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78) члан 1. мења се и гласи:

"Страни држављанин и лице без држављанства (у даљем тексту: страни држављани)" може да заснује радни однос са предузећем, организацијом друштвених делатности, банком и другом финансијском организацијом, организацијом за осигурање, задругом и другим облицима сарадње и заједничког пословања са страним лицем (у даљем тексту: организација), као и са радним човеком који самостално обавља делатност личним радом, односно личним радом и средствима у својини грађана, односно са грађанским правним и физичким лицима, пољопривредним газдинством, представништвом стране фирме и дипломатским и конзуларним представништвом у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији (у даљем тексту: послодавац) ако испуњава опште услове утврђене законом, колективним уговором и општим актом (статут, правила и други самоуправни општи акти) за обављање послова радног места за које заснива радни однос и посебне услове утврђене овим законом."

Члан 2.

У члану 2. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

"Страни држављанин може засновати радни однос са организацијом, односно послодавцем, без одобрења за заснивање радног односа из става 1. овог члана и без јавног оглашавања, ако има одобрење за привремени боравак или стално настањење у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и ако радни однос заснива за обављање стручних послова утврђених уговором о пословно-техничкој сарадњи, о дугорочној производној кооперацији, о преносу технологије и о страним улагањима."

Досадашњи став 2, који постаје став 3, мења се и гласи:

"Општим актом организације утврђују се, у складу са законом, радна места на којима се страни држављани могу запошљавати."

После става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

"Организација, односно послодавац дужан је да републичкој, односно покрајинској организацији надлежној за послове запошљавања достави податке о броју, структури и времену трајања радног односа страних држављана из ст. 1. и 2. овог члана, у складу са прописима о евиденцијама у области рада."

Члан 3.

У члану 3. после речи: "подноси" додају се речи: "републичкој, односно покрајинској организацији надлежној за послове запошљавања", а текст до краја брише се.

Члан 4.

Члан 4. мења се и гласи:

"Захтев за издавање одобрења за заснивање радног односа страног држављанина који има одобрење за привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији подноси организација, односно послодавац са образложењем о потреби за запослењем страног држављанина. Захтев се подноси републичкој, односно покрајинској организацији надлежној за послове запошљавања."

Члан 5.

У члану 5. став 1. мења се и гласи:

"Одобрење за заснивање радног односа са страним држављанином даје републичка, односно покрајинска организација надлежна за послове запошљавања."

Став 4. мења се и гласи:

"Подносилац захтева за издавање одобрења за заснивање радног односа може изјавити жалбу против решења из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања решења. Жалба се подноси органу одређеном статутом републичке, односно покрајинске организације надлежне за послове запошљавања."

Члан 6.

Члан 6. мења се и гласи:

"Страни држављанин заснива радни однос даном ступања на рад на основу одлуке о избору, односно уговора о раду."

Члан 7.

У члану 7. речи: "односно са радним човеком који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радним човеком који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанским правним лицем", замењују се речима: "односно послодавцем."

Члан 8.

У члану 8. речи: "радног човека који самостално обавља делатност личним радом средствима у својини грађана, радног човека који личним радом самостално у виду занимања обавља професионалну делатност, односно грађанског правног лица", замењују се речју: "послодавца".

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

"Страном држављанину коме је продужен привремени боравак у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и коме је дато ново одобрење за заснивање радног односа, продужава се радни однос.

Страном држављанину који заснива радни однос по основу уговора из члана 2. став 2. овог закона престаје радни однос даном престанка уговора."

Члан 9.

Члан 9. мења се и гласи:

"Организација, односно послодавац може са страним држављанином да закључи уговор о вршењу привремених и повремених послова, на период који не може бити дужи од три месеца у календарској години, под условима утврђеним законом и општим актом за вршење тих послова од стране држављана Социјалистичке Федеративне Републике Југославије".

Члан 10.

Члан 12. мења се и гласи:

"Новчаном казном од 5,000.000 до 25,000.000 динара казниће се за прекршај организација, односно послодавац:

1) ако са страним држављанином заснује радни однос противно одредбама чл. 2. до 5. овог закона;

2) ако са страним држављанином заснује радни однос противио одредбама чл. 6. и 7. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 2,000.000 до 10,000.000 динара и одговорно лице у организацији, односно код послодавца."

Члан 11.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СФРЈ".

Закон о измени Закона о условима за заснивање радног односа са страним држављанима

Закон је објављен у "Службеном листу СРЈ", бр. 42/92.

Члан 1.

У Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78 и 64/89) у члану 12. став 1. речи: "5,000.000 до 25,000.000" замењују се речима: "50.000 до 250.000".

У ставу 2. речи: "2,000.000 до 10,000.000" замењују се речима: "20.000 до 100.000".

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СРЈ".

Члан 14. Закона о изменама савезних закона којима су одређене новчане казне за привредне преступе и прекршаје

Закон је објављен у "Службеном листу СРЈ", бр. 24/94.

Члан 14.

У Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78 и 64/89 и "Службени лист СРЈ", бр. 42/92): у члану 12. у ставу 1. речи: "50.000 до 250.000 динара" замењују се речима: "1.000 до 5.000 нових динара", а у ставу 2. речи: "20.000 до 100.000 динара" - речима: "500 до 2.500 нових динара".

Члан 12. Закона о изменама савезних закона којима су одређене новчане казне за привредне преступе и прекршаје

Закон је објављен у "Службеном листу СРЈ", бр. 28/96.

Члан 12.

У Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78 и 64/89 и "Службени лист СРЈ", бр. 42/92 и 24/94) у члану 12. у ставу 1. речи: "1.000 до 5.000 нових динара" замењују се речима: "3.000 до 15.000 нових динара", а у ставу 2. речи: "500 до 2.500 нових динара" - речима: "1.500 до 7.500 нових динара."

Члан 80. Закона о изменама закона којима су одређене новчане казне за привредне преступе и прекршаје

Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 101/2005 од 21.11.2005. године.

Члан 80.

У Закону о условима за заснивање радног односа са страним држављанима ("Службени лист СФРЈ", бр. 11/78 и 64/89 и "Службени лист СРЈ", бр. 42/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94 и 28/96), у члану 12. став 1. речи: "од 3.000 до 15.000 нових динара" замењују се речима: "од 600.000 до 1.000.000 динара".

У ставу 2. речи: "од 1.500 до 7.500 нових динара" замењују се речима: "од 30.000 до 50.000 динара".